

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول : مهدی رحمانیان

نشانی: تهران: میدان فاطمی، خیابان بهرام‌مصری، پلاک ۲۲ • تلفن:۵۴ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • نمابر:۸۸۹۲۵۴۶۷

تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها:۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸

توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز • تلفن: ۰۹۳۸۵۲۲۱۰۱۶ • چاپ: صمیم

شتر

روزنامه

سه‌شنبه ۱ مهر ۱۴۰۴ • ۳۰ ربیع‌الاول ۱۴۴۷ • ۲۳ سپتامبر ۲۰۲۵ • سال بیست‌ودوم • شماره ۵۲۱۰ • ۱۲ صفحه
اذان ظهرتهران ۱۱:۵۷ • اذان مغرب ۱۸:۱۸ • اذان صبح فردا ۴:۳۰ • طلوع آفتاب ۵:۵۴

سفرخوانی

فلسطین در شمالگان

آیا بیشتر نروژی‌ها حامی فلسطینی‌ها هستند؟

علی‌مرسلی

اینجا در مدار ۶۹.۳۹ درجه شمالی، در شهر قطبی ترومسو نروژ، طرفداران فلسطین کم نیستند. صبح روز تعطیل در خیابان اصلی شهر،هم‌زمان با رویدادهای انتخابات پارلمانی ۲۰۲۵ در ترومسو، با صحنه‌ای متفاوت روبه‌رو شدیم. احزاب و گروه‌های سیاسی و صنفی با برپایی غرفه‌هایی در این گردهمایی حضور داشتند. ظاهر رویداد بیش از آنکه رنگ‌وبوی سیاسی داشته باشد، مدنی و گردهمایی بود، حتی صلیب سرخ نروژ هم غرفه‌ای برپا کرده بود. زنان و مردان بسیاری با جغیه در کارزارهای انتخاباتی پارلمان نروژ شرکت می‌کردند و کنسرت‌های حمایت از فلسطین نیز در دل همین کمپین‌ها برگزار می‌شد. اینکه چرا نروژی‌ها تا این اندازه به آرمان فلسطین گرایش دارند، دلایل متعددی دارد که آمارهای رسمی هم آن را تأیید می‌کند. طبق نظرسنجی «پژوهشگاه نروژی NUPU» در ژوئن ۲۰۲۵، حدود ۵۳ درصد مردم نروژ معتقدند کشورشان نباید از «اقدامات اسرائیل» در جنگ غزه حمایت کند؛ تنها ۱۱ درصد دیدگاه مخالف داشتند. نروژ در سال ۲۰۲۴ کشور مستقل فلسطین را به رسمیت شناخت. تجربه تاریخی توافق صلح اسلو نیز در این نگاه اثرگذار بود؛ نروژی‌ها این قرارداد را فصل‌الخطاب مناقشه

می‌دانستند و هنگامی که اسرائیل آن را نقض کرد، بدینی به اسرائیل و سیاست‌هایش افزایش یافت. اما پیوند همدلی نروژی‌ها با فلسطینی‌ها ریشه‌ای تاریخی هم دارد. این مردم حزب‌ها زیر سلطه دانمارک و سوئد زیستند و استقلال‌ی نداشتند. دانمارکی‌ها و سوئدی‌ها همواره به نروژی‌ها با نگاهی تحقیرآمیز می‌نگریستند و آنان را «روستایی، فقیر و غیرتمدن» می‌دانستند. پنج قرن فرودست‌بودن و سپس اشغال کشورشان توسط نازی‌ها، حافظه‌ای جمعی از رنج اشغال در ذهن نروژی‌ها ایجاد کرده که نسل به نسل منتقل شده است. همین تجربه باعث می‌شود آنان با وضعیت فلسطینی‌ها احساس نزدیکی کنند. از این‌رو، در انتخابات پارلمانی ۲۰۲۵ نروژ، فلسطین به یکی از موضوعات داغ تبلیغات حزبی تبدیل شده است. فروش سهام دولتی نروژ به شرکت‌های اسرائیلی نیز مخالفان جدی دارد. تقریباً همه احزاب نروژی (جز یک حزب راست طرفدار اسرائیل) موضعی منتقدانه در قبال اسرائیل دارند. نروژ تاریخی سوسیالیستی دارد و همدلی با فلسطین ریشه‌دار است، اما حتی برخی گروه‌های راست افراطی شبه‌نئونازی –که البته در پارلمان نماینده‌ای ندارند– نیز موضعی ضد اسرائیلی اتخاذ می‌کنند.

بزرگداشت

بزرگداشت‌مقام علمی وپژوهشی حجت‌الاسلاموالمسلمین حسن طارم‌ماری‌راد

بنیاد دایره‌المعارف اسلامی (دانشنامه جهان اسلام) به پاس حدود ۴۰ سال تلاش و کوشش تحقیقاتی حسن طارمی‌راد، معاون علمی آن سازمان، آیین تکریم وی را در نهم مهرماه از ساعت ۱۵ تا ۱۷ در تالار

قلیم‌کتابخانه ملی با حضور بسیاری از محققان و پژوهشگران برجسته کشور برگزار می‌کند. این آیین با قرائت پیام مراجع تقلید حضرات آیات عظام آقاییان سبحانی و شبیری‌زنجانی آغاز می‌شود و چند نفر از محققان و پژوهشگران ازجمله دکتر غلامعلی حدادعادل سخنرانی خواهند کرد.

بازآفرینی جشن مهرگان

آزمون بلوغ حکمرانی و ترجمان «ایران بخوان»

قادر یاستانی‌تبریزی

عضویت‌مدیره انجمن صنفی روزنامه‌نگاران

کهن‌ما، مهر به معنای عشق، پیمان و خورشید است؛ سه مفهومی که امروز جامعه ایران بیش از هر زمان دیگر به آن نیازمند است. بازآفرینی جشن مهرگان پیامی روشن به جامعه منتقل می‌کند که حاکمیت به ارزش‌های تاریخی و مشترک ملت توجه دارد و می‌خواهد در کنار مردم و بر سر یک سفره مشترک بنشیند. چنین پیامی، در شرایطی که شکاف‌های اجتماعی عمیق شده و اعتماد عمومی آسیب دیده است، از هر سیاست رسمی و تبلیغاتی اثرگذارتر خواهد بود. اگر از منظر سیاست‌گذاری عمومی نگاه کنیم، دست‌کم سه دلیل بنیادین وجود دارد که می‌تواند حاکمیت را به برگزاری فراگیر مهرگان اقناع کند: نخست، تقویت هویت مشترک ملی است. جامعه ایران با تنوع قومی، زبانی و مذهبی روبه‌رو است و انسجام آن نه از مسیر اجبار، بلکه از طریق ایجاد حس تعلق به یک هویت مشترک ممکن می‌شود. آیین‌هایی همچون مهرگان دقیقاً چنین کارکردی دارند؛ زیرا هیچ گروهی را طرد نمی‌کنند و همه را زیر پرچم ایرانیّت گرد می‌آورند. در جهانی که هویت‌های متکثر رو به برجسته‌شدن هستند، وجود نمادی فراگیر برای پیوند همه ایرانیان ضروری دوچندان یافته است. دوم، بازسازی سرمایه اجتماعی است. سرمایه اجتماعی، یعنی اعتماد متقابل میان مردم و حاکمیت، بزرگ‌ترین پشتوانه هر نظام سیاسی محسوب می‌شود. این سرمایه در سال‌های اخیر به دلایل گوناگون آسیب دیده است. برگزاری مهرگان، نه به‌عنوان یک مراسم اداری خشک، بلکه به‌عنوان یک جشن ملی و

جهان‌خوانی

زنان فلسطینی در زندان‌های اسرائیل

محمود فاضلی

گرم‌کننده مواجه هستند. همچنین سیاست گرسنه نگه‌داشتن زندانیان که مدیریت زندان در پیش گرفته، منجر به مشکلات جسمی در زنان زندانی شده است. اسیران زن اهل غزه از اسیران زن اهل کرانه باختری جدا شده و از برقراری ارتباط با یکدیگر منع شده‌اند که این امر بر شدت انزواي آنها می‌افزاید. اسیران زن اهل غزه در زندان پادشده از شکنجه مضاعف و رفتار تحقیر و توهین‌آمیز رنج می‌برند، ضمن آنکه آب آشامیدنی ناسالم در اختیار آنها قرار می‌گیرد. اسیران زن که پس از هفتم اکتبر توسط نیروهای رژیم اسرائیل بازداشت شده‌اند، مورد آزار، شکنجه و تحقیر سازمان‌یافته ازجمله تهدید، نقیش بدنی و ضرب‌وشتم نظامیان و زندانبان‌های زن اسرائیل قرار گرفته‌اند. رژیم اسرائیل از افشای هرگونه اطلاعات درباره اسرای زن فلسطینی با اجازه دیدار تیم‌های حقوقی با آنها خودداری می‌کند. در زندان‌های اسرائیل، زنان فلسطینی وحدت چشمگیری در مبارزه برای حقوق‌شان از خود نشان می‌دهند؛ اغلب با شرایط سخت، توأم با خشونت و بدرفتاری روبه‌رو هستند. برخی زنان برای هفته‌ها و برخی دیگر تا ۱۰ سال و اغلب به دلایلی که هرگز روشن نمی‌شود، در بازداشت به سر می‌برند. در میان آنها دختران زیر سن قانونی و زنان مسن با وضعیت نامناسب جسمی دیده می‌شوند. همگی از بدترشدن شرایط

۱۹۰هزار پزشک

طبق آخرین آمار سازمان نظام پزشکی، هم‌اکنون ۱۰۴ هزار پزشک عمومی فعال در کشور داریم و حدود ۷۰ هزار دانشجوی پزشکی در حال تحصیل هستند. با احتساب افزایش ظرفیت پذیرش دانشجوی پزشکی، مجموع پزشکان عمومی و دانشجویان پزشکی به حدود ۱۹۰ هزار نفر می‌رسد. نکته قابل توجه این است که تا ۴۵ سال گذشته، ظرفیت پذیرش دانشجوی پزشکی تا سال ۱۴۰۰ به هشت‌هزارو ۵۰۰ نفر در سال رسیده بود، اما در سه سال اخیر این عدد به حدود ۱۶ هزار نفر افزایش یافته است.

طنزخوانی

آمادگی کامل

برای نابودی مشاغل

آیدین سیار سریع

سایت زومیت از مشاغلی نوشته که تا ۱۰ سال دیگر ناپدید می‌شوند. شکر خدا ما که در امنیت و توپ هم تکان‌مان نمی‌دهد (چون خلاقیم؟ خبر، چون بی‌کاریم). ولی این هوش مصنوعی بدجور (چاقویش را) تیز کرده برای نابودی مشاغل. اولین شغلی که در گزارش آمده شغل «صندوق‌دار» است. همان موقع که این دستگاه‌های واردکردن رمز کارت آمد و قدرت صندوق‌دار که با غرور می‌پرسید «رمز؟» را محدود کرد مشخص بود برنامه دارند کم‌کم صندوق‌دار را حذف کنند. شغل دومی که نابود می‌شود واقعا باورنکردنی است: «متصدی بانک». پدر ما هنوز که هنوز است با تأسف سر تکان می‌دهد و می‌گوید «از اولشم باید می‌رفتی بانک استخدام می‌شدی» (البته به به بانک می‌گوید بانک، نمی‌دانیم چرا). البته چند وقت پیش برای من اتفاقی افتاد که همان‌جا باید می‌فهمیدم متصدی بانک دیگر کاره‌ای نیست. رفتم توی یکی از این بانک‌های خصوصی حساب باز کنم، خانم متصدی گفت «مگه نوازویه صبح خروس خون اومدی حساب باز کنی؟ برو از اپلیکیشن افتتاح حساب کن». یعنی همین الان هم این‌کار در معرض خطر است چه برسد به ۱۰ سال بعد. شغل بعدی در آستانه نابودی «آشپز فست‌فود» است. محققان پیش‌بینی کرده‌اند که ۱۰ سال دیگر، به جای اینکه یک نفر با دست کثیف و غرغران که «من شکوفه زدم تو این کار» ساندویچ بزند، یک‌سری ربات در ستارخان با بازوی مکانیکی کثیف و غرغران که «I did wc to this work» مشغول به کار می‌شوند. طبق این گزارش رانندگان تاکسی هم از موج بی‌کاری در امان نیستند، تاکسی‌های خودران تا ۱۰ سال آینده روانه بازار می‌شوند و طبق شایعاتی که من شنیده‌ام ظاهراً یک اسپیکر داخل این تاکسی‌ها تعبیه شده که در تاکسی‌های زرد هزار گاهی صدای «همه اینا کار خودشونه» و «درو آروم ببند» و در تاکسی‌های اینترنتی صدای «کولر خرابه» و «من کار اصصیم این نیست» در داخل ماشین طنین‌انداز می‌شود. «داوران» هم در معرض خطر هستند. سال‌ها تماشاگران ما –که حتما می‌دانید بهترین تماشاگران دنیا هستند– به این قشر هشدار دادند که «داور دقت کن» اما متأسفانه سال به سال بی‌دقتی در داوران بیشتر شد تا اینکه VAR و تکنولوژی چشم شاهین و خط دروازه و اینها به کمک داور آمد. فرایند ورود تکنولوژی‌های داور ی به فوتبال این‌جوری بود که انکار به فیفا گفته بودند «آروم بهشون بگو شوکتی نشن»؛ فوتبال هم آرام آرام دارد می‌رود به سمت حذف دآوری. به‌هرحال این‌طور که مشخص است دنیا با یک تحول عظیم روبه‌رو است. ما هم همان‌طور که مستحضردی، استاد روبه‌روشن با تحولات عظیم هستیم، همین که VAR را با وانت از این شهر به آن شهر می‌بریم و اینکه هنوز درگیر رفع فیلتر یوتیوب و اینستاگرام هستیم و برای هوش مصنوعی سازمان ملی راه می‌اندازیم، نشان از آمادگی صددرصدی ما دارد.

خارجی‌خوانی

ناوگان صمود راه افتاد

ناوگان دریایی بین‌المللی صمود به سمت غزه راه افتاد. بیشتر کشتی‌های این ناوگان بندر ایتالایی را ترک کرده‌اند. ماریا التا دلیا، سخنگوی ناوگان جهانی صمود که به دنبال شکستن محاصره رژیم صهیونیستی و رساندن کمک به غزه است، اعلام کرد «ما حرکت می‌کنیم، این بار توقف نمی‌کنیم؛ اکنون ما به سمت یونان می‌رویم، جایی که شش کشتی دیگر به ما ملحق خواهند شد؛ ما با هم سفر می‌کنیم؛ می‌توانید مسیر ما را از طریق ردیاب آتلاینس گلوبال دنبال کنید. چشمان ما به غزه است و امیدواریم بتوانیم بدون هیچ مشکلی حرکت کنیم». در کشتی‌های ناوگان بین‌المللی صمود، شخصیت‌ها و چهره‌های شناخته‌شده در زمینه‌های مختلف ازجمله سیاسی و حقوق بشری حضور دارند؛ کمیته بین‌المللی شکستن محاصره غزه در بیانیه‌ای در رسانه اجتماعی ایکس اعلام کرد که ۲۶ فعال یونانی و ۲۰ حامی بین‌المللی در این کشتی هستند که برای پیوستن به ناوگان وسیع‌تر عازم غزه حرکت می‌کنند. این کمیته تأکید کرد دو کشتی دیگر بزودی در سیستم ردیابی بین‌المللی ثبت خواهند شد.